

ریزرف تکت های هوایی و هتل در سراسر جهان بطور آنلاین همیشه و همه جا

وب سایت skytravels.com در زمینه ارایه خدمات مسافرتی بصورت آنلاین در افغانستان پیشتاز می باشد، که از جدید ترین تکنالوجی روز استفاده کرده و آنرا مطابق خواست مشتریان محترم تهیه نموده است. وب سایت skytravels.com بعنوان یک شرکت کاملاً افغانی، ارایه کننده خدمات فروش تکت های هوایی و هتل در سراسر جهان به مشتریان خویش میباشد. استفاده از skytravels.com آسانترین، کوتاه ترین و ارزانترین طریقه برای رفع نیازمندی های مسافرتی شماست.

حالا شما می توانید با مراجعه به **GOOGLE PLAY** و **APP STORE** نرم افزار SKYTRAVELS را دانلود نمایید.

020 230 4949 - 020 230 4848
SUPPORT@SKYTRAVELS.COM

موفقیت من بانک من

www.azizibank.af

1515

یادداشت روز صفحه ۲

اتحاد مردم «مرز» نمی شناسد

نصب یک دروازه به واسطه ی پولیس مرزی پاکستان در تورخم خشم مرزبانان کشور را بر می انگیزد و میان دو طرف درگیری صورت می گیرد. این که کدام یک آغازگر جنگ بوده دو روایت متفاوت وجود دارد. مسئولین پولیس سرحدی کشور می گوید نخستین شلیک از سوی تانک های پولیس پاکستان صورت گرفت اما پاکستانی ها جانب مقابل را متهم به شروع جنگ می کند. این که کدام یک نخست آتش جنگ را افروخته، هیچ گرهی از مشکلات دو کشور را نمی گشاید. واقعیت انکارناپذیر این است که...

جنگ مرزبانان در تورخم؛ افغانستان سفیر پاکستان را احضار کرد

خبرنگار ناراضی صفحه ۳

مرغ ما چند لنگ داره؟

حتماً بارها و بارها شنیده اید که فلانی مرغش یک لنگ داره و آدم هایی که مرغشان یک لنگ داره، با منطق و استدلال و تأمل، میانه ی خوبی ندارند. حالا این به چه معناست؟ ما که عادت داریم به معنای یا به قول آقای کرزی به مانایش فکر نکنیم، اما اگر فکر کنیم به این نتیجه می رسیم که فلانی آدم لجوجی است. وقتی حرفی بگوید یا کاری بکند، شما هر قدر دلیل و شاهد بیاورید، او از حرف و کارش یک قدم هم پس نمی آید و معتقد است که حرف او و کار او درست است. به طور مثال، وقتی کریم خرم در دوران وزارتش...

چهار تکه صفحه ۵

لطف می جمله بگفتی، ضررش نیز بگو!

ما امروز وقتی می شنویم که در قدیم مردم به خاطر درمان سردرد خود سرگین به سر خود می بستند، می خندیم. اگر هم نخندیم، دل مان به فقر دانش شان می سوزد. وقتی می شنویم که بعضی عرب های دوران معروف به «جاهلیت» دختران خود را زنده در گور می کردند، از جهل شان متعجب و ناراحت می شویم. حتا وقتی در همین عصر به دوران کودکی خود برمی گردیم و تجربه های شخصی خود از نادانی های دوران خود را مرور می کنیم...

بموجب قرار قضایی نمبر (129) مورخ 1/4/1392 ریاست محترم محکمه ابتدائیه تجارتي ولایت کابل مبنی بر فروش ساحه تجارتي به مساحت 336 متر مربع مندرج قباله بیع قطعی نمبر (1720 بر 218) مورخ 27/10/1369 مرتبه محکمه شهری ولایت کابل، ملکیت محترم فیروز فرزند محمد نوروز واقع چهار راهی تایمینی، ناحیه چهارم شهر کابل قرارداد که تحت تضمین قرضه اسامی فیروز ولد نوروز در آرین بانک قرار گرفته بود اکنون ملکیت متذکره از طریق داوطلبی و مزایده به فروش میرسد.

اشخاص و موسسات که خواهان خریداری آنرا دارند از تاریخ نشر اعلان به مدت 15 یوم درخواستی های خود را به دفتر مرکزی آرین بانک واقع شهرنو، مقابل دروازه غربی لوی څارنوالی سپرده، شرطنامه را ملاحظه کرده میتوانند تضمین نقداً اخذ میگردد. و همچنان از مالک جایداد خواهش میگردد در روز داوطلبی حاضر باشد در غیر آن جایداد مذکور در غیاب وی بفروش میرسد آنگاه حق شکایت را ندارد.

شماره های تماس: 0202 203 996 ، 0786 389 187

داریانا افغان هوایی شرکت ARIANA AFGHAN AIRLINES

ISTANBUL JEDDAH HERAT
DUBAI DELHI KANDAHAR
ANKARA MOSCOW

Facebook.com/flyariana
ariana.afghan.ariana
twitter.com/flyARIANAafghan
youtube.com/user/flyariana

+93(0)777071333
+93(0)700071333
+93(0)790071333
+93(0)786071333
www.flyariana.com
info@flyariana.com

	
	
	
سه‌شنبه	
۲۶ جوزا	
۱۳۹۵	
سال پنجم	
شماره ۱۰۸۷	
	

یادداشت روز

اتحاد مردم

«مرز» نمی‌شناسد

کله جواد ناجی

نصب یک دروازه به‌واسطه‌ی پولیس مرزی پاکستان در تورخم خشم مرزبانان کشور را بر می‌انگیزد و میان دو طرف درگیری صورت می‌گیرد. این‌که کدام یک آغازگر جنگ بوده‌ دو روایت متفاوت وجود دارد. مسئولین پولیس سرحدی کشور می‌گوید نخستین شلیک از سوی تانک‌های پولیس پاکستان صورت گرفت اما پاکستانی‌ها جانب مقابل را متهم به شروع جنگ می‌کند. این‌که کدام یک نخست آتش جنگ را افروخته، هیچ‌گرهی از مشکلات دو کشور را نمی‌گشاید. واقعیت انکارناپذیر این است که این پولیس پاکستان بوده است که با اقدام به ساخت دروازه خمیرمایه‌ی جنگ را مهیا کرده است. سخن گوی وزارت داخله به رسانه‌ها گفته است در جریان درگیری چند ساعت ۶ پولیس پاکستان کشته شده و ۱۲ تن دیگر از آن‌ها زخمی شده‌اند. تلفات نیروهای مرزی کشور را یک کشته و شش تن دیگر را زخمی گزارش داده‌اند. ارتش پاکستان تلفات نیروهایش را در تورخم یک زخمی گزارش داده است.

وزارت خارجه‌ی کشور با نشر اعلامیه‌یی گفته است که پاکستانی‌ها خلاف توافقات قبلی و موازین بین‌المللی اقدام به ایجاد تأسیسات مرزی کرده‌اند. در همین‌حال، رییس اجراییه در نشست شورای وزیران نیز گفته است که هرگاه دو کشور در نقاط صفری اقدام به ایجاد تأسیسات می‌کنند این امر باید در هماهنگی و در نتیجه‌ی تفاهم میان دو طرف صورت بگیرد. آقای عبدالله گفته پاکستان بر خلاف این تفاهم اقدام به ایجاد تأسیسات کرده است.

این نخستین بار نیست که پاکستان «برخلاف موازین بین‌المللی» یا مغایر تفاهم‌نامه میان دو کشور، در نقاط مرزی که به‌شدت مورد اختلاف است دست به تأسیسات نظامی می‌زند یا بر مرزبانان کشور شلیک می‌کند. پولیس پاکستان سال‌هاست ولایات افغانستان از جمله کنر را مورد حمله‌ی راکتی قرار می‌دهد. جنگ در تورخم اما واضح‌ترین رویارویی پاکستان با افغانستان است.

دلیل جنگ در تورخم واضح است. افغانستان خط دیورند را به رسمیت نمی‌شناسد و از آن به‌عنوان یک «خط فرضی» یاد می‌کند. این یک معضل تاریخی است که ریشه‌ی آن به گذشته‌ها برمی‌گردد. اما این‌که چرا اکنون پولیس پاکستان اقدام به فعالیت‌های فتنه‌برانگیز می‌کند از بسیاری جهات روشن است، با آن‌هم نکات مبهمی را در خود دارد.

روشن است چون پاکستان یک همسایه‌ی باثبات نمی‌خواهد. استراتژی پاکستان ایجاد ناآرامی در افغانستان است. این کشور سال‌هاست به هر وسیله‌ی ممکن و مقدور دست زده است تا به این هدف خود نایل شود. آتش گشودن بر مرزبانان کشور توسط پولیس پاکستان یک نمونه از مثال‌های بی‌شمار است. تردیدی وجود ندارد که افغانستان دست به گریبان مسایل و مشکلات متعدد است. ثبات سیاسی کشور شکننده و نیروهای امنیتی کشور از سال‌ها به این‌طرف به‌شکل شبانه-روزی با مخالفین مسلح در حال نبردند. پاکستان با استفاده از چنین وضعیتی تلاش می‌کند یک معضل تازه برای افغانستان در تورخم ایجاد کند.

نِتَب پاکستان در قیال افغانستان از سوی دیگر نیز روشن است. افغانستان بیش از هر زمانی با هند وارد یک مناسبات نیک و دوستانه شده است. اخیرا پروژه‌های زیربنایی هندوستان یکی از پی دیگر که از سال‌ها قبل سنگ‌بنایی آن در نقاط مختلف کشور نهاده شده بود در حال بهره‌برداری و آماده‌ی استفاده می‌شود. این امر مطلوب پاکستان واقع نمی‌شود و اسلام‌آباد تحمل حضور سنگین و سرمایه‌گذاری هنگفت دهلی در افغانستان را ندارد. روشن‌تر از همه این است که پاکستان در حال‌حاضر میزبان رهبران طالبان در خاک خود است. اسلام‌آباد با پناه دادن به رهبران طالبان در واقع به‌صورت واضح از دشمنان مردم افغانستان میزبانی و نیروهای جنگی طالبان را حمایت نظامی می‌کند و سپس آن‌ها را به خاک کشور می‌فرستد تا علیه نیروهای امنیتی جنگ به راه بیاندازند.

نِتَب غبارآلود و مبهم پاکستان این است که آن کشور از نظام سیاسی افغانستان حمایت می‌کند و آن را به رسمیت می‌شناسد. در کنار این‌که دشمن افغانستان را دشمن خود قلمداد می‌کند به جامعه‌ی جهانی هم تعهد سپرده است که علیه تروریسم مبارزه کند. اما در واقع این پاکستان است که عملا علیه افغانستان به شیوه‌های مختلف دست به تخریب می‌زند. اما این‌که پاکستان در رسیدن به این هدف موفق شده است یا خیر، جای تأمل دارد.

درگیری چند ساعته در تورخم این را برای پاکستان واضح ساخت که مردم افغانستان به‌صورت غیرقابل باور از نیروهای امنیتی خود حمایت می‌کند. مردم ما ممکن در برخی مسایل باهم اختلاف‌نظر داشته باشند اما در برابر پاکستان یک‌دست و یک‌صدا هستند.

جنگ مرزبانان در تورخم؛

افغانستان سفير پاکستان را احضار کرد

اطلاعات روز: منابع امنیتی می‌گویند که در درگیری یک‌شنبه شب نظامیان افغانستان و پاکستان در بندر تورخم در ولایت ننگرهار، ۶ تن از نیروهای مرزی پاکستان کشته و ۱۲ تن دیگر شان زخمی شده‌اند.

این درگیری واکنش‌های تند مقام‌های افغانستان را به‌دنبال داشته و وزارت خارجه سفير پاکستان در کابل را احضار کرد.

منابع موثق امنیتی که نمی‌خواهند نامی از آن‌ها در خبر ذکر شود، می‌گویند که همچنان در این درگیری یک پولیس سرحدی افغانستان کشته و پنج نفر دیگر زخمی شده‌اند.

درگیری پس از آن آغاز شده است که نیروهای پاکستانی قصد ایجاد یک دروازه را گذشته از نقطه‌ی صفری در خاک افغانستان داشته‌اند.

عبدالله‌عبدالله، رییس اجراییه‌ی حکومت وحدت ملی در واکنش به این رویداد در نشست روز دوشنبه شورای وزیران گفت که پاکستانی‌ها می‌خواستند در خاک افغانستان تأسیسات ایجاد کنند، درحالی‌که قبلاً تفاهم صورت گرفته بود که هر اقدام در اطراف سرحد با هماهنگی و موافقت دو طرف صورت بگیرد که این اقدام آنان برخلاف تمام ارزش‌های مشترک و اصول روابط دو جانبه صورت گرفت.

محمدهارون چخانسوری، سخنگوی رییس‌جمهور نیز گفته است: «از مدت‌ها به‌این‌سو با دولت پاکستان بحث‌ها درباره‌ی ایجاد تأسیسات در مرز تورخم صورت گرفته‌است و توافق شده بود تا با توافق دو‌جانبه در تورخم کار صورت گیرد. اما پاکستان برخلاف این موافقت‌نامه دست به‌گلوله‌باری زده‌اند که خوش‌بختانه نظامیان کشور برای‌شان پاسخ دادند.»

جزئیات درگیری یک‌شنبه شب

منابع امنیتی می‌گویند پس از مشاجرات لفظی میان نظامیان افغانستان و پاکستان، نخست نظامیان پاکستانی دست به تیراندازی می‌زنند و حوالی ساعت ۹:۱۵ شب درگیری آغاز می‌شود.این درگیری تا ساعت ۲:۰۰ شب دوام کرده و حوالی ساعت پنج میان دو طرف آتش‌بس برقرار می‌شود.

پس از درگیری میان نیروهای مرزی دو کشور، نیروهای ارتش افغانستان نیز وارد عمل می‌شوند. در این درگیری دو طرف از سلاح‌های سنگین استفاده کرده‌اند که در نتیجه‌ی انداخت این سلاح‌ها برخی از تأسیسات افغانستان آسیب دیده است.

در همین حال، ارتش پاکستان ادعا می‌کند که نیروهای

حکومت: رد فرمان تقنینی اصلاح نظام انتخاباتی

از سوی مجلس یک «عقب‌گرد» است

اطلاعات روز: رییس‌جمهور غنی رد فرمان تقنینی اصلاح نظام انتخاباتی از سوی مجلس نمایندگان را یک «عقب‌گرد» در زمینه‌ی اصلاح نظام انتخاباتی خوانده است.

مجلس نمایندگان روز گذشته دومین فرمان تقنینی رییس‌جمهور در مورد تشکیل،وظایف وصلاحیت‌های کمیسیون‌های انتخاباتی که از آن به فرمان تقنینی اصلاح نظام انتخاباتی نیز یاد می‌شود را رد کرد.

در رای‌گیری که روز دوشنبه برگزار شد، ۱۲۶ نماینده به این فرمان رای رد و تنها ۲۷ نماینده رای تایید دادند. روز شنبه قرار بود این فرمان به رای‌گیری عمومی گذاشته شود، اما بحث بر سر آن در نشست علنی مجلس به نتیجه نرسید و نمایندگان به دو قطب موافق تایید و مخالف تایید تقسیم شدند.

دفتر مطبوعات ریاست‌جمهوری در واکنش به تصمیم جدید مجلس در خبرنامه‌یی نوشته است: «حکومت و مردم توقع داشتند تا در صورت عدم موافقه‌ی وکلای محترم به مواد قانون، تعدیلات مورد نظرشان را پیشنهاد و بعداً به تصویب قانون می‌پرداختند تا روند اصلاحات تکمیل و آمادگی برای برگزاری انتخابات سریع‌تر می‌شد.»

این دومین فرمان تقنینی رییس‌جمهور در زمینه‌ی اصلاح نظام انتخاباتی است که از سوی مجلس رد می‌شود. در ماه جدی سال گذشته نمایندگان فرمان تقنینی آقای غنی را با اکثریت آرارد کرده بودند.

فرمان دوم تقنینی در زمینه‌ی اصلاح نظام انتخاباتی در حالی رد می‌شود که زمان تعیین شده (۲۴ ماه میزان امسال) برای برگزاری انتخابات پارلمانی و شوراهای ولسوالی نزدیک شده است. از سوی هم حکومت در روزهای اخیر روی برگزاری انتخابات در زمان تعیین شده تأکید بیشتر داشته و اعلام کرده بود که اقدامات عملی برای برگزاری انتخابات را روی دست گرفته است.

رد این فرمان نگرانی‌های نهادهای ناظر بر انتخابات را نیز برانگیخته و این نهادها خواستار اقدام هرچه عاجل‌تر

آلمان و چین در بازسازی افغانستان

باهم همکاری می‌کنند

اطلاعات روز: انگلا مرکل، نخست‌وزیر آلمان در رأس یک هیأت بلندپایه‌ی دولتی به چین رفته که در این سفر از جمله راجع به کمک در بازسازی افغانستان میان دو کشور توافقاتی صورت گرفته است.

دوویچه وله گزارش داده است که خانم مرکل همراه با شش وزیر کابینه‌اش برای شرکت در نشست مشورتی حکومت‌های دو کشور به چین رفته است. مذاکرات کابینه‌های آلمان و چین در فاصله‌ی هر دو سال یک‌بار برگزار می‌شود.

پس از مذاکرات، مقام‌های دو کشور ۲۴ قرارداد همکاری‌های مشترک سیاسی و اقتصادی را امضا کرده‌اند. افزون بر این قراردادها، هر دو کشور می‌خواهند در بازسازی افغانستان نیز مشارکت داشته باشند.

گزارش شده که قراردادی میان دو کشور برای کمک به افغانستان در مبارزه با حوادث طبیعی و استخراج معدن نیز امضا شده است.

رهبران افغانستان حمله‌ی مسلحانه

در امریکا را محکوم کردند

اطلاعات روز: رییس‌جمهور و رییس‌اجراییه حمله‌ی مسلحانه بر یک کلپ شبانه‌ی همجنس‌گرایان در شهر اورلاندو ایالت فلوریدای امریکا را محکوم کردند.

حوالی ساعت دو بجه‌ی یک‌شنبه شب یک مهاجم ۲۹ ساله با سلاح گرم بالای کلپ شبانه‌ی همجنس‌گرایان در اورلاندو حمله کرده و دست‌کم ۵۰ نفر را کشت و ۵۳ نفر دیگر را زخمی کرد؛ کشتاری که امریکا را در شوک و اندوه فروبرده است.

مهاجم عمر متین نام دارد و یک امریکایی افغان‌تبار متولد امریکا است.

در اعلامیه‌ی ریاست‌جمهوری در پیوند به این حمله‌ی مسلحانه آمده‌است که رییس‌جمهورغنی هدف‌قرار دادن غیرنظامیان را در هیچ حالتی موجه نمی‌داند. آقای غنی تسلیت و همدردی‌اش را با بارک اوباما، رییس‌جمهور امریکا و خانواده‌های قربانیان این رویداد ابراز کرده است.

همچنان عبدالله‌عبدالله، رییس اجراییه‌ی حکومت وحدت ملی روز دوشنبه در واکنش به این رویداد در نشست شورای وزیران این حمله را محکوم کرده و گفته است حکومت افغانستان خود را در غم و اندوه مردم ایالات متحده شریک می‌داند و «آماده است در مبارزه با دهشت‌افگنی با حکومت و مردم ایالات متحده با تمام توان همکاری نماید.»

آقای عبدالله افروده: «افغانستان به‌عنوان قربانی تروریسم و کشوری‌که در خط اول مبارزه و جنگ با این پدیده‌ی ویرانگر قراردادرد' مصیبت و درد ناشی از این جنایت را درک می‌کند.

تروریسم و تروریست‌ها به‌عنوان دشمنان انسانیت از هیچ دین' مذهب' قوم و نژادی نمایندگی نمی‌کنند. این‌ها در قدم نخست' دشمن اصلی دین' مذهب و تمام ارزش‌های انسانی‌اند و پیامی جز مرگ' خشونت' جنایت' قتل و غارت ندارند.»

عبدالله گفته: «تکرار حمله‌هایی از این دست' باردیگر ما را متوجه تهدید تروریسم در سطح بین‌المللی و همکاری‌های بیشتر برای مبارزه با این پدیده‌ی شوم می‌سازد.»

این حمله بزرگ‌ترین حمله‌ی مسلحانه در تاریخ معاصر امریکا گفته شده‌است.

اف‌بی‌آی یا پولیس فدرال امریکا گفته است که عمر متین دقایقی پیش از حمله بر این کلپ شبانه به شماره‌ی ۹۱۱ (شماره‌ی خدمات اورژانس در امریکا) تماس گرفته و از بیعت خود با گروه تروریستی داعش خبر داده است.

گروه داعش نیز مسئولیت این حمله را به عهده گرفته است.

۲۸ جنگجوی طالب

در لوگر و بغلان کشته شدند

اطلاعات روز: نهادهای امنیتی می‌گویند که در نتیجه‌ی عملیات نیروهای امنیتی در ولایت‌های لوگر و بغلان ۲۸ هراس‌افگن طالب کشته شده‌اند.

وزارت داخله دیروز در خبرنامه‌یی نوشته است که یک‌شنبه شب در یک عملیات ویژه و هدفمند نیروهای قطعات خاص پولیس ملی در مربوطات مرکز ولایت لوگر، ۱۳ جنگجوی طالب کشته شده‌اند.

این عملیات در روستای پیروخیل و بابوس در مرکز ولایت لوگر انجام شد است. وزارت داخله می‌گوید که به نیروهای قطعات خاص پولیس ملی و مردم محل آسیب نرسیده است. خبرنامه افزوده که در این عملیات یک میل دهشکه و یک عراده موتر دشمن تخریب و یک میل پیکا، یک میل کلاشینکوف و مقداری مهمات به‌دست نیروهای پولیس ملی افتاده است.

از سوی دیگر، قول اردوی ۲۰۹ شاهین روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفته است که در جریان توسعه‌ی عملیات مشترک پاکسازی زیر نام «نوید۱» در ساحه‌ی سرخ‌کوتل دندغوری ولایت بغلان، ۱۵ هراس‌افگن کشته شده‌اند.

خبرنامه افزوده که ۸ تن دیگر به‌شمول قاضی نام‌نهاد طالبان به‌نام محسن در جریان این عملیات شدیداً زخمی شده‌اند.

خبرنگار فارابی

هادی دریایی

مرغ ما چند لنگ داره؟

حتماً بارها و بارها شنیده‌اید که فلانی مرغش یک لنگ داره و آدم‌هایی که مرغشان یک لنگ داره، با منطق و استدلال و تأمل، میانه‌ی خوبی ندارند. حالا این به چه معناست؟ ما که عادت داریم به معنای یا به قول آقای کرزی به مانایش فکر نکنیم، اما اگر فکر کنیم به این نتیجه می‌رسیم که فلانی آدم لجوجی است. وقتی حرفی بگوید یا کاری بکند، شما هر قدر دلیل و شاهد بیاورید، او از حرف و کارش یک قدم هم پس نمی‌آید و معتقد است که حرف او و کار او درست است. به‌طور مثال، وقتی کریم خرم در دوران وزارتش در وزارت اطلاعات و فرهنگ، کتاب‌ها را به دریای هیرمند انداخت، پیش خود چنین فکر می‌کرد که این کتاب‌ها به ضرر مردم است. هرچه برای او سند آوردند که نه‌خیر آقای خرم! این کتاب‌ها به هیچ‌وجه به ضرر افغانستان نیست، به نفع مردم و به نفع کشور است؛ اما مرغ او یک لنگ داشت. به همین خاطر کتاب‌ها را با کمال افتخار در دریا انداخت.

مثال‌ها برای اینکه فلانی مرغش یک لنگ داره، زیاد است. هم در سطح دولت‌مردان، هم در سطح مردم عادی. مسأله این نیست که چه تعداد آدم‌ها مرغشان یک لنگ داره، مسأله این است که چرا مرغ ما یک لنگ دارد؟ اگر بخواهیم بفهمیم که چرا مرغ ما یک لنگ دارد، باید از لحاظ لنگولوژی آدم برجسته‌ی باشیم. لنگولوژی به علم شناخت لنگ یا لنگ‌شناسی گفته می‌شود.

من از همین ابتدا اعتراف می‌کنم که لنگولوژی من خوب نیست، ممکن خوب توضیح داده نتوانم. به همین خاطر قبل از قبل از شما سپاسگزارم که مرا می‌بخشید. اینکه چرا مرغ اکثر ما یک لنگ دارد، ریشه در تاریخ چند صد ساله دارد. به این معنا که چند صد سال است در افغانستان، باورها تحمیل می‌شود. ارزش‌ها دیکته می‌شود. راه‌ها محدود و بال‌ها بسته می‌شود. حالا اگر بپرسید که این سفسطه چه معنا دارد؟ به این معناست که فرض کنید همین حالا یک کودک در خانواده‌ی شما متولد می‌شود. شما خوشحال می‌شوید. میزان خوشحالی شما، بستگی به جنسیت کودک هم دارد. اگر پسر باشد، کمی بیشتر خوشحال می‌شوید. از وقتی که این کودک شروع به حرف زدن و حرف یاد گرفتن می‌کند، شما به‌عنوان پدر، مادر، برادر بزرگتر، خواهر بزرگتر، شروع می‌کنید که به او چیزهایی یاد بدهید. شما به کودک خویش، چیزهایی یاد می‌دهید که باور دارید درست است. اگر کودک شما، هنگامی که می‌تواند بیرون برود، چیزی خلاف انتظار شما یاد بگیرد، کمی ناراحت می‌شوید.

یکی از مواردی که هیچ کدام ما در یاد دادن آن به کودک مان تعلل نمی‌کنیم، مسایل دینی-مذهبی است. ما که هیچ تردیدی در درست بودن باورهای دینی-مذهبی خویش نداریم، آن را طوری به کودک خویش انتقال می‌دهیم یا کوشش می‌کنیم انتقال بدهیم که او هم هیچ تردیدی به دلش راه ندهد. این مسأله از خانه، از کودکان شروع، تا مکتب و دانشگاه و تا آخر عمر ادامه می‌یابد. حرف من در مورد اصل و ماهیت دین و مذاهب نیست، حرف من روی انتقال باورهای دینی-مذهبی است. حالا اگر این کودک از شروع تا آخر عمر ما، مطابق باورهایی که به ما رسیده و ما آن را به او انتقال داده‌ایم حرکت کرد، اعتراضی بر او وارد نیست. اما اگر او کمی متفاوت‌تر از ما رفتار کرد یا به باورهای تحمیل شده‌اش شک کرد، او در نظر ما یک آدم منحرف به حساب خواهد آمد. ما به او به چشم یک فرد گمراه، یک فرد بدبخت که آخرتش را از همین حالا باخت، نگاه خواهیم کرد. کوشش می‌کنیم او را دوباره به راهی که باور داریم راه درست است، برگردانیم. اگر برگشت که خوب، اگر برگشت، او را تحمل نمی‌توانیم.

این کار درست نیست. چرا؟ چون ما فکر می‌کنیم که تنها راه حق همین است که ما می‌رویم. باقی تمام راه‌ها، راه‌های شیطانی است و به جهنم می‌انجامد. و چون ما در مسیر حق و درست قرار داریم، این حق را به خود می‌دهیم که اعمال زور و خشونت بالای آن‌هایی که در راه دیگری قرار دارند را مجاز و حلال بشماریم و آن را ثواب هم بدانیم. این نوع باور، عملاً ما را برای هر نوع خشونتی در قبال دیگران آماده می‌سازد.

حُب حالا باید از خود بپرسیم که مرغ ما چند لنگ داره؟ این گناه نیست و نباید هم گناه باشد. صرفاً برای این خوب است که اگر بشری را دیدیم که مثل ما نیست و باورها و ارزش‌هایش از ما متفاوت است، او را فوراً از بین نبریم. یک کمی به او و باورهایش احترام بگذاریم، انسانیت کنیم. باور کنید خیلی جاه‌ها، انسانیت و رفتار انسانی را مساوی می‌گیرند با بی‌دینی و لامذهبی و گمراهی! در حالی که چنین نیست.

تورخم

و قصه‌ی نزاع بی‌پایان

عمران راتب

وضعیت همواره اضطراری و ناجور در داخل افغانستان یکی از این دلایل است. پاکستان از هر طریق ممکن می‌کوشد این وضعیت در افغانستان همچنان ادامه یابد. این کشور اگر با حمایت و تمویل گروه‌های تروریستی می‌شود یا تحریک دیگر جریان‌ها تا بتواند امنیت افغانستان را مختل سازد، به آن دست می‌زند و نفع می‌برد. زیرا آشوب در داخل افغانستان باعث می‌شود که نیرو و انرژی حکومت و مردم صرف جنگیدن با یکدیگر و یا هم حفاظت از یکدیگر شوند و امور ملی به باد فراموشی سپرده شود. پاکستان با استفاده از این امکان می‌تواند از یک سو بر زمان اعتبار کنایه مرزی که نفعش در آن نهفته است بیفزاید و از سوی دیگر با حفظ وضعیت ناآرام و آشوب‌ناک در افغانستان، قادر می‌شود خواست‌های خود را بر جریان‌های درگیر جنگ در داخل افغانستان اعمال کند. نتیجه‌ی که از این امر می‌توان گرفت، این است که پاکستان به تضعیف هرچه بیشتر حکومت و امنیت در افغانستان می‌کوشد، حکومت ضعیف قادر به حفظ و نگهداری از مرزهای ملی خود نیست و بالاخره سکه‌ی سود و منفعت همچنان به نام پاکستان ضرب زده می‌شود.

تجربه‌ی سال‌های جنگ داخلی در افغانستان و آواره شدن میلیون‌ها افغانی نشان داد که مهاجرت افغان‌ها به کشور پاکستان، نفع زیادی به حال آن کشور داشته. آوارگانی که از زیر آتش راکت و موشک به آن کشور فرار می‌کردند تا فقط زنده بمانند، دور از امکان و انتظار نبود که برای ادامه‌ی زندگی، حاضر می‌شدند به هر عملی رو بیاورند. پاکستان کشوری است که استعداد بالای در تروریست‌پروری و آشوب‌آفرینی دارد؛ چه طعمه‌ی بهتر از این آوارگان درمانده؟ مرکزیت و مرجع حمایت گروه تروریستی طالبان مگر کجاست؟ سران طالبان مگر در پاکستان زندگی نمی‌کردند و نمی‌کنند؟ نفس ناآرامی در افغانستان متضمن کدام نفعی برای پاکستان نیست، مگر این که در پشت این ناآرامی، آن کشور بتواند اهداف خاص خود را دنبال کند و چون حفظ اعتبار مرز دیورند، حتا به مدت یک‌سال، سود کلانی است برای پاکستان و این اعتبار رابطه‌ی معکوس با وضعیت امنیت در افغانستان دارد و فقط یک افغانستان درمانده و ناآرام می‌تواند اعتبار مرز دیورند و تبعات مثبت آن را برای کشور پاکستان تضمین کند، لذا آن کشور هیچ فرصتی را برای استفاده از این سود فرو نمی‌گذارد. درست همان واقعیتی که ما طی سال‌های طولانی شاهدش هستیم. در نتیجه، تا زمانی که سرنوشت خط دیورند یا مرز مشترک فعلی میان افغانستان و پاکستان به‌شکل قطعی روشن نگردد، نزاع و درگیری میان این دو کشور پایان نخواهد یافت. این واقعیت اسفباری است که زیان آن قبل از همه افغانستان را از پا در خواهد انداخت.

سوی دیگر ماجرا کشور هند و سپس پاکستان است که از اعتبار و رسمیت این مرز سخن می‌گوید و تاکنون به ناراضی‌جاتی جانب افغانستان در این خصوص چندان وقعی نگذاشته است. شکی نیست که برگ برنده تاکنون در درست پاکستان بوده و آن کشور برای این موفقیتش دلایل عینی چندی نیز دارد.

وضعیت همواره اضطراری و ناجور در داخل افغانستان یکی از این دلایل است. پاکستان از هر طریق ممکن می‌کوشد این وضعیت در افغانستان همچنان ادامه یابد. این کشور اگر با حمایت و تمویل گروه‌های تروریستی می‌شود یا تحریک دیگر جریان‌ها تا بتواند امنیت افغانستان را مختل سازد، به آن دست می‌زند و نفع می‌برد. زیرا آشوب در داخل افغانستان باعث می‌شود که نیرو و انرژی حکومت و مردم صرف جنگیدن با یکدیگر و یا هم حفاظت از یکدیگر شوند و امور ملی به باد فراموشی سپرده شود. پاکستان با استفاده از این امکان می‌تواند از یک سو بر زمان اعتبار کنایه مرزی که نفعش در آن نهفته است بیفزاید و از سوی دیگر با حفظ وضعیت ناآرام و آشوب‌ناک در افغانستان، قادر می‌شود خواست‌های خود را بر جریان‌های درگیر جنگ در داخل افغانستان اعمال کند. نتیجه‌ی که از این امر می‌توان گرفت، این است که پاکستان به تضعیف هرچه بیشتر حکومت و امنیت در افغانستان می‌کوشد، حکومت ضعیف قادر به حفظ و نگهداری از مرزهای ملی خود نیست و بالاخره سکه‌ی سود و منفعت همچنان به نام پاکستان ضرب زده می‌شود.

روز گذشته وزارت داخله‌ی کشور از درگیری یک‌شنبه‌شب میان نیروهای امنیتی افغان و پولیس مرزی پاکستان در گذرگاه تورخم خبر داد. این درگیری که بار نخست در حدود پنج ساعت دوام داشت، بار دیگر پس از ظهر روز گذشته از سر گرفته شده که جزئیات آن تاکنون آشکار نیست. گفته می‌شود در درگیری نخست بیش از شش فرد پاکستانی کشته شده و بالغ بر دوازده تن دیگر زخمی شده‌اند. در مورد کشته و زخمی‌های نیروهای امنیتی افغان اما، گزارش‌ها ضدونقیض است. خبرها تاکنون از یک کشته و پنج زخمی دیگر افغانی سخن می‌گویند؛ روایتی که عین آن را مسئولین امنیتی پاکستان در مورد کشته و زخمی‌های خود نیز گزارش داده‌اند. قدر مسلم این است که این درگیری از هر دو جانب قضیه کشته و زخمی گرفته است.

بنابر گفته‌های مسئولین امنیتی افغان، درگیری میان نیروهای امنیتی افغان و پاکستانی در منطقه‌ی صفری تورخم پس از آن آغاز می‌شود که پاکستانی‌ها می‌خواسته تأسیسات مرزی دیگری را در این سوی مرز، در خاک افغانستان ایجاد کنند. اظهارات مسئولین امنیتی افغان در مورد انگیزه یا بهانه‌ی ساخت این تأسیسات از سوی پاکستان این است که مسئولین پاکستانی گفته می‌خواهند از ورود تروریست‌ها به کشورشان جلوگیری کنند؛ چیزی که گویای طنز تلخی است. افغانستان سال‌هاست که از حمایت، تجویز و تمویل پاکستان از تروریست‌ها به فغان آمده و این رویه تاکنون بدون هیچ تغییری ادامه دارد؛ اینکه زمانی که پاکستانی‌ها از پیش‌گیری از ورود تروریسم افغانی از طریق بندر تورخم به کشورشان حرف می‌زنند، نمی‌توان از تلخی طنز آن دچار شوک نشد.

اساس قضیه در مورد تورخم و درگیری‌ها در این ساحه، فراتر از درگیری اخیر میان پولیس سرحدی دو طرف مرز است و ریشه‌ی درازتری دارد، هرچند که درگیری اخیر و دفاع قاطع نیروهای امنیتی افغان از تمامیت خاکشان قابل ستایش و خرسندی است. افغانستان با پاکستان ۲۴۰۰ کیلومتر مرز مشترک دارد و سرنوشت به‌رسمیت شناختن یا رد این مرز سال‌های طولانی است که هرزگاهی باعث نزاع میان دو کشور می‌شود. این مرز که طی معاهده‌ی در سال ۱۸۹۳ میلادی میان عبدالرمان خان و سر مورتیمر دیورند وزیر خارجه‌ی آن‌زمان هند منحیث مرز رسمی میان دو کشور تعیین شد و پس از آن نام «خط دیورند» را به‌خود گرفت، تا امروز پیوسته مایه‌ی نزاع شده و سران حکومتی افغانستان اساس آن معاهده را بی‌اساس می‌خوانند. حکومت‌های افغانستان در طی یک قرن و ربع، جز در دوره‌های آشوب و نابه‌سامانی، دیگر کماکان بر بی‌اعتباری مرز دیورند میان افغانستان و پاکستان تأکید کرده‌اند. در

بحران انسانی فراموش شده افغانستان چگونه می توان بر میراث چهار دهه رنج غلبه کرد؟

● دیپلمات/محمد اشرف حیدری
● ترجمه: معصومه عرفانی

نیازهای فعلی
اطلاعات منتشرشده از نیازهای بشردوستانه افغانستان توسط دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل نشان می دهد که ۰,۷ میلیون نفر از شهروندان افغانستان نیازمند سرپناه های اضطراری و پشتیبانی های مطابق با آن هستند: ۱,۷ میلیون نفر، فاقد امنیت غذایی؛ ۳,۱ میلیون، مشکلات صحتی؛ ۲,۹ میلیون، سوء تغذیه؛ ۱,۷ میلیون، امنیت؛ ۱,۵ میلیون، مشکل آب، فاضلاب، و پاکیزگی. نیازهای انسانی فزاینده در افغانستان، به شکل مستقیم از افزایش چشمگیر خشونت در سراسر افغانستان پس از خروج اکثریت نیروهای بین المللی در پایان سال ۲۰۱۴ ناشی می شود. درحقیقت، سال ۲۰۱۵ یکی از خونین ترین سال ها در افغانستان بوده است که در طی آن، حدود ۱۱۰۰۰ شهروند افغانستان کشته و زخمی شدند، درحالی که تعداد آوارگان داخلی ناشی از جنگ نیز به بیش از ۲۰۰۰۰۰ نفر افزایش یافت.

این وضعیت با زلزله ۷,۵ ریشتری در شمال شرق افغانستان که از گذشته نیز منطقه ی آسیب پذیر بود، بحرانی تر شد. در عین حال، رشد اقتصاد راتی در افغانستان نیز که پیش از سال ۲۰۱۴ برای تحکیم رشد اقتصادی استفاده می شد، در پی کاهش شدید هزینه های نظامی جامعه ی بین المللی به سرعت در حال آهسته شدن است.

منابع ناکافی

در نتیجه، وضعیت فعلی موجب شده است که دولت افغانستان در مواجهه با افزایش خشونت های تحمیل شده بر این کشور، ناچار شود تا نزدیک به نیمی از هزینه ی ۱,۸ میلیارد دلاری را در بخش امنیت ملی صرف کند. این اقدام باعث می شود که دولت افغانستان قادر نباشد تا پول بیشتری را در ارایه ی خدمات عمومی اساسی به مصرف برساند که متأسفانه تعداد بیشتری از مردم افغانستان را در سطح بیشتری آسیب پذیر قرار داد. وضعیت مردم افغانستان رو به وخامت بیشتر گذاشته است، در حالی که نزدیک به نیم میلیون شغل از زمان پایان روند انتقال در سال ۲۰۱۴ از دست رفته اند. با وجود تلاش های مداوم و سرسختانه ی دولت افغانستان در راستای جهش اقتصادی برای ایجاد فرصت های شغلی جدید، جایگزینی شغل های از دست رفته دشوار بوده است. همچنین، اقتصاد افغانستان از خلق ۴۰۰۰۰ شغل جدید برای جوانان افغانستان که ماهانه وارد بازارهای کار می شوند ناتوان بوده است.

علاوه بر این چالش های روبه افزایش، عملیات های نظامی پاکستان در وزیرستان شمالی در سال ۲۰۱۴، بیش از ۲۰۰۰۰۰ پاکستانی را به جنوب شرق افغانستان رانده است. آوارگان پاکستانی نیز برای آینده ی غیرقابل پیش بینی نیازمند کمک های بشردوستانه هستند.

بنابراین، در این بحران پیچیده ی انسانی، تعداد زیادی از جوانان افغانستان که شغل های خود را از دست داده اند، در جستجوی امنیت و رفاه در اروپا، از افغانستان فرار کرده اند. در آنجا نیز سرنوشت آن ها مشخص نبوده است، چراکه بیشتر کشورهای اروپایی تمایلی ندارند تعداد زیادی از پناهجویان را بپذیرند. اکثر این پناهجویان از خشونت های گسترده در کشورهایمانند افغانستان فرار کرده اند.

آینده: وارسا و بروکسل

در طی دو سال گذشته، دولت وحدت ملی تلاش هایی برای اجرای اصلاحات و برنامه هایی با هدف کاهش تاثیرات نامطلوب بلاهای طبیعی و انسان ساخته برای شهروندان آسیب پذیر خود انجام داده است. دولت افغانستان در روند نهایی ساختن استراتژی توسعه ی ملی افغانستان قرار دارد که نیازهای طولانی مدت، میانمدت، و کوتاهمدت را بررسی می کند.

این استراتژی در کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان در ماه اکتبر به جامعه ی بین المللی ارایه خواهد شد و از سوی دیگر، ائتلاف ناتو برای بررسی نیازهای افغانستان برای ایجاد ثبات و چالش های موجود در اجلاس سران وارسا دیدار خواهد کرد. این دو رویداد مرتبط، فرصت عمده یی برای افغانستان و دست اندرکاران کشورهای جهان برای بحث و شناسایی راهحلی پایدار برای یافتن دلیل ریشه یی بحران پیچیده ی پیش روی افغانستان فراهم خواهد آورد.

افزایش و حفظ امنیت و کمک های توسعه یی به افغانستان در سطح فعلی تا سال ۲۰۲۰، این کشور را قادر خواهد ساخت تا به تدریج نیازهای بشری خود را حل و فصل نماید. اما بدون پشتیبانی دیپلماتی بین المللی قاطعانه یی تحت رهبری ایالات متحده و چین برای تضمین همکاری های منطقه یی، به ویژه از سوی پاکستان، هیچ کدام از این مسایل برای پایان دادن به سال ها جنگ نیابتی و خشونت های تحمیل شده بر افغانستان که به شکل مستقیم یا غیرمستقیم بخش زیادی مسئولی قربانی شدن اکثر شهروندان این کشور به حساب می آید، کافی نیست.

علاوه بر این، شورای امنیت سازمان ملل متحد، باید اعمال تحریم بر هر کشور یا نیروهای نیابتی را که اصول اساسی قوانین بین المللی حقوق بشری و انسانی در افغانستان را نقض می کنند، به عنوان حداقل مجازات در نظر بگیرد. اگرچه تهاجم خارجی، در قالب حملات طالبان و وابسته گان تروریست آن، که به روشی توسط دفتر معاونت ملل متحد در افغانستان، سازمان های بین المللی حقوق بشری و جامعه ی اطلاعاتی مستند شده است، چنین اقداماتی تاکنون روی دست گرفته نشده اند. اگر چنین اقدامات تأثیرگذاری توسط جامعه ی بین المللی برداشته نشوند، به رغم دستاوردهای قابل توجهی که در این کشور صورت گرفته است، بحران انسانی افغانستان همچنان رو به وخیم تر شدن خواهد رفت.

قابل توجهی داشتند. دسترسی به آموزش، تحصیلات عالی، بهداشت و درمان، و انرژی برق، چند برابر شده است. همچنین توسعه ی زیرساخت ها در سراسر مناطق شهری و روستایی افغانستان، دولت را قادر ساخته است تا پاسخ موثرتری به مصایب با منشاء انسانی و طبیعی داشته باشد.

اما حقیقت این است که اگرچه تلاش ها در راستای این دستیابی به پیشرفت های بیشتر ادامه دارد، اما دستاوردهای بیشتر بدون ادامه ی کمک های توسعه یی، بشردوستانه و امنیتی ارایه شده توسط جامعه ی بین المللی غیرممکن خواهد بود. با این حال، متأسفانه جنگ تروریستی که با حمایت مالی و تدارکاتی کشورهای خارج از افغانستان ادامه دارد، به شکل عامدانه تلاش کرده است تا دستاوردهایی را که مردم افغانستان به سختی در طی ۱۵ سال گذشته به دست آوردند خنثا ساخته و مانعی بر سر آن ها ایجاد کند.

اگرچه طالبان و حامیان خارجی آن ها در تحقق رویاهای خود شکست خورده اند، با این حال قادر بودند بحران انسانی فعلی را ایجاد کنند، که در نتیجه ی آن، بیش از ۸ میلیون شهروند افغانستان به شدت نیازمند کمک های بشردوستانه هستند. از این میزان، بیش از ۱,۵ میلیون شهروند، به علت درگیری های تحمیل شده بر آن ها، قادر به دسترسی به خدمات بهداشتی نیستند، و نزدیک به ۱ میلیون کودک برای درمان سوء تغذیه یی حاد به درمان نیاز دارند.

در نتیجه، وضعیت فعلی موجب شده است که دولت افغانستان در مواجهه با افزایش

خشونت های تحمیل شده بر این کشور، ناچار شود تا نزدیک به نیمی از هزینه ی ۱,۸ میلیارد

دلاری را در بخش امنیت ملی صرف کند. این اقدام باعث می شود که دولت افغانستان قادر

نباشد تا پول بیشتری را در ارایه ی خدمات عمومی اساسی به مصرف برساند که متأسفانه

تعداد بیشتری از مردم افغانستان را در سطح بیشتری آسیب پذیر قرار داد. وضعیت مردم

افغانستان رو به وخامت بیشتر گذاشته است، در حالی که نزدیک به نیم میلیون شغل از زمان

پایان روند انتقال در سال ۲۰۱۴ از دست رفته اند. با وجود تلاش های مداوم و سرسختانه ی

دولت افغانستان در راستای جهش اقتصادی برای ایجاد فرصت های شغلی جدید، جایگزینی

شغل های از دست رفته دشوار بوده است. همچنین، اقتصاد افغانستان از خلق ۴۰۰۰۰ شغل

جدید برای جوانان افغانستان که ماهانه وارد بازارهای کار می شوند ناتوان بوده است.

شهروندان، به ویژه زنان و دختران را به اساسی ترین حقوق خود، شامل تحصیلات و بهداشت را منع می کرد.

پیش از فاجعه ی ۱۱ سپتامبر، افغانستان با کمال تأسف تبدیل به سرزمینی مورد مناقشه شد که جبهه های مختلفی بر سر آن می جنگیدند. به جز کمیته ی بین المللی صلیب سرخ، و تعداد اندکی از سازمان های بشردوستانه که در این کشور حضور داشتند، افغانستان به طور کامل فراموش شده و از دیگر بخش های جامعه ی بین المللی جدا مانده بود.

فاجعه ی انسانی اسفناک بود. ظلم و ستم، فقر، خشونت، پاک سازی قومی، آوارگی، و دیگر مصایب غیرقابل بیان علیه مردم افغانستان، به شکل گسترده در سراسر کشور رخ می داد. و این غفلت جامعه ی بین المللی نسبت به این وضعیت انسانی غم انگیز در افغانستان بود که به القاعده و طالبان اجازه داد تا ترازوی ۱۱ سپتامبر را از خاک افغانستان طراحی و هدایت کنند.

دوران پس از ۱۱ سپتامبر

با این وجود، به لطف مداخله ی مجدد جامعه ی بین المللی در افغانستان در پی فاجعه ی ۱۱ سپتامبر، این وضعیت انسانی متزلزل به سرعت رو به بهبود گذاشت. از زمان سقوط طالبان، شاخص های اجتماعی-اقتصادی افغانستان در گذشته به شدت ناامیدکننده بودند، پیشرفت

افغانستان با بحران پیچیده ی انسانی روبه رو است که ناشی از چالش های بسیاری می شود که افغانستان در طی بیش از چهار دهه ی گذشته با آن مواجه بوده است.

داستان افغانستان به عنوان کشوری آسیب پذیر، در اواخر دهه ی ۱۹۷۰ آغاز شد. اگرچه مردم افغانستان در آن زمان بی بضاعت بودند و تا حدی به کمک های خارجی اتکا داشتند، آن ها ملتی مقاوم بودند. جابه جایی مکان برای امنیت جانی و غذایی، به ندرت اتفاق می افتد. مردم افغانستان روستاهای زادگاه خود را که در آنجا زندگی صلح آمیزی را از طریق کشاورزی می گذراندند ترک نمی کردند. افغانستان از لحاظ کشاورزی خودکفا بود، و این کشور در گذشته انواع محصولات کشاورزی تازه و خشک را به کشورهای همسایه اش و فراتر از آن صادر می کرد.

زمانی بود که دولت افغانستان در جستجوی یافتن یک سیاست خارجی «برنده-برنده» در آسیای جنوبی و آسیای مرکزی بود. مردم افغانستان در آن زمان به خوبی درک می کردند که به منظور کاهش فقر و مقابله با بلاهای طبیعی غیرمنتظره مانند سیل، بهمین، خشک سالی و زمین لرزه، نیاز دارند تا به طور مداوم اقتصاد خود را بهبود بخشند، درحالی که روابط خوبی را با همسایگان خود پرورش داده و حفظ می کنند تا حمایت آن ها را در زمان های دشوار تضمین کنند.

با استفاده از چنین رویکرد منطقی و سازنده یی، تا حد زیادی از بحران های انسانی ناشی از حوادث طبیعی پیشگیری شد. با این همه، زمانی که نیروهای شوروی سابق به افغانستان حمله کرده و این کشور را برای یک دهه اشغال نمودند، این رویکرد دیگر کارآمد نبود. سال ها جنگ و خشونت، سازوکارهای مقابله و مقاومت مردم افغانستان را تضعیف کرد. بسیاری از آن ها در چندین موج آوارگی از خانه های خود در داخل و بیرون افغانستان رانده شدند.

میراث دهه ی ۱۹۹۰

بحران انسانی پیچیده و طولانی مدت امروز افغانستان، به دهه ی ۱۹۹۰ بازمی گردد، و آن زمانی بود که نهادهای دولتی این کشور به طور کامل ویران شدند و دولتی که زمانی منعطف و مقاوم بود، تبدیل شد به تعدادی از گروه هایی که به شدت آسیب پذیر بودند. رژیم سرکوبگر طالبان که منصوب کشوری خارجی بود، روزانه تعداد زیادی از مردم بی گناه افغانستان را قربانی می کرد، دسترسی

چهلک

سخن‌آهنگ

لطف می جمله بگفتی، ضررش نیز بگویی!

ما امروز وقتی می‌شنویم که در قدیم مردم به‌خاطر درمان سردرد خود سرگین به سر خود می‌بستند، می‌خندیم. اگرهم نخندیم، دل‌مان به فقر دانش‌شان می‌سوزد. وقتی می‌شنویم که بعضی عرب‌های دوران معروف به «جاهلیت» دختران خود را زنده در گور می‌کردند، از چهل‌شان متعجب و ناراحت می‌شویم. حتا وقتی در همین عصر به دوران کودکی خود برمی‌گردیم و تجربه‌های شخصی خود از نادانی‌های دوران خود را مرور می‌کنیم، با خود می‌گوییم: «در آن دوره چه فکرهای نادرستی داشتیم و برای مشکلات زنده‌گی خود چه راه‌حل‌های مضحکی و عقب‌مانده‌یی داشتیم». در بامیان وقتی مردم اعتراض کردند که چرا برق ندارند و چرا هنوز مجبوراند در محدوده‌ی امکانات ناچیز قدیمی زنده‌گی کنند، الیکین یا هر یکین را نماد اعتراض خود ساختند. پدیده‌یی چون الیکین که بسیاری از ما پیش‌اش نشسته‌ایم و در محضرش غذا خورده‌ایم و درس خوانده‌ایم، نمادی از گذشته‌یی شده که باید از عبور کرد.

این روند کاملاً طبیعی است. در همه‌ی عرصه‌ها. امروز در عالم علم دیگر کسی به چیزهایی چون کف‌شناسی و قیافه‌شناسی اعتنایی ندارد. حالا اگر می‌خواهید کسی به شما بخندد بگویید زمین مسطح است و آسمان سقفی است بسیار نقش. امروز اگر کسی یک بیمار روان‌پریش را نزد جن‌گیر ببرد که جن‌اش را بیرون براند، همه به ریش او (اگر ریشمند باشد!) می‌خندند.

اما نوبت به دین مبین اسلام که رسید، حتا همان‌هایی که در زمینه‌های دیگر با این عصر همراه‌اند مکتبی می‌کنند و می‌گویند: «نه، در اسلام قضیه برعکس است. احکام و عقاید اسلامی نه فقط کهنه نشده‌اند، که نسبت به ۱۵۰۰ سال پیش منطقی‌تر، قوی‌تر، تازه‌تر، راه‌ی‌بخش‌تر و زیاتر شده‌اند». گویی دین اسلام پاره‌یی از فرهنگ بشری نیست و گذر زمان و آزمون تجربه بر آن کمترین تاثیر دگرگون‌کننده‌یی نمی‌گذارد. آن چیزی که در میان مسلمانان، و مخصوصاً در میان شیعیان، به نام «باب» مفتوح اجتهاد» یاد می‌شود نیز چیزی نیست جز تلاشی ناکام برای ایستادن در برابر تغییر. اجتهاد در میان مسلمانان یعنی این که یک مسلمان خود را به آب‌آتش بزند تا اثبات کند که اسلام برای همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها بهترین (و در حقیقت نسخه‌ی نهایی) سعادت و بهروزی است. اگر چنین است، مومنان و علمای اسلامی باید به همه فرصت بدهند که دلایل و شواهد خود را در توافق و مخالفت با این دیدگاه عرضه کنند. فعلاً فقط یک طرف سخن می‌گوید و طرف دیگر یا باید سکوت کند یا با قدرت قهریه‌ی مومنان روبه‌رو شود.

پایان اصلاح نظام انتخاباتی در افغانستان؟

مسعود خرسند

در حالی که مسئولان حکومت وحدت ملی بر اساس توافق‌نامه‌ی سیاسی تعهد به اصلاح نظام انتخاباتی افغانستان سپرده بود، اینک پس از یک‌ونیم سال کار تمامی تعهدات در راستای اصلاح نظام انتخاباتی ناکام شده است. مجلس نمایندگان افغانستان دیروز با رد فرمان تقنینی رییس‌جمهور که بر اساس آن امور مربوط به انتخابات نظم و سازمان می‌یافت، این سلسله را به ادامه‌ی سهل‌انگاری‌ها و عمدکاری‌های ریاست‌جمهوری به‌ناکامی کشاند و مشخص نیست که پس از رد فرمان حکومت در قبال تعهداتش در راستای اصلاح نظام انتخاباتی افغانستان چه دستوری را روی دست خواهد گرفت.

گرفته است. فرمان تقنینی رییس‌جمهوری در حالی از سوی مجلس نمایندگان رد می‌شود که حکومت افغانستان اعلام کرده است که امسال انتخابات مجلس نمایندگان را برگزار خواهد کرد. اینک پس از رد فرمان تقنینی رییس‌جمهور و بی‌اعتباری قوانین انتخابات افغانستان و عدم مشروعیت نهادهای انتخاباتی به‌دلیل سازمان‌دهی تقلبات گسترده در انتخابات ریاست‌جمهوری گذشته، مشخص نیست که اگر انتخابات پارلمانی برگزار شود، بر اساس کدام بنای قانونی و دستور کدام قانون و اجرای کدام نهاد برگزار خواهد شد. حقیقت این است که با رد فرمان تقنینی رییس‌جمهور نه تنها اصلاحات در نظام انتخاباتی افغانستان با بن‌بست جدی مواجه شده است، بلکه برگزاری انتخابات در سال روان شمسی عملاً ناممکن شده است. در وضعیتی که اکنون نهادهای انتخاباتی به‌سر می‌برد و با توجه به خلایبی که در عرصه‌ی قوانین انتخاباتی افغانستان پیش آمده است، بعید به‌نظر می‌رسد که اصلاحات در نظام انتخاباتی افغانستان در دوران حکومت وحدت ملی به‌گونه‌ی اساسی و واقعی عملی شود. حکومت احتمالاً با بازی‌های دوگانه و شعارهای مردم‌فریبانه‌ی انتخابات و حق تعیین سرنوشت مردم را بیش از پیش به تمسخر خواهد گرفت و قصه‌ی مردم‌سالاری و انتخابات در کشوری که به کمتر قانونی پایند است و باورمندی به ارزش‌های مردم‌سالارانه در پایین‌ترین سطح خود قرار دارد، مُت و بی‌حاصل خواهد شد.

خواست‌ها و ملاحظات سیاسی رهبران حکومت وحدت ملی و مشخصاً رییس‌جمهور نداشت. رییس‌جمهور با سیاسی‌سازی روند توزیع تذکرة‌های الکترونیک گام قدرتمندی در برابر اصلاحات واقعی برداشت. پس از توقف کار اداره‌ی توزیع تذکرة‌های الکترونیک، دومین اقدام حکومت در قبال اصلاحات انتخاباتی به‌عنوان یکی از تعهدات اساسی حکومت وحدت ملی، حکومت پیشنهادت کمیسیون ویژه‌ی اصلاح نظام انتخاباتی را بی‌اجرا گذاشت و در برابر چند مورد از پیشنهادت کمیسیون ایستادگی و مخالفت کرد. بی‌توجهی به بسته‌ی پیشنهادی این کمیسیون برای اصلاح نظام انتخاباتی، بحث اصلاح نظام انتخاباتی را به مرور زمان از آجندای دولت و افکار عمومی بیرون کرد و مسأله‌ی تعهد حکومت به اصلاح نظام انتخاباتی به فراموشی سپرده شد. این در حالی است که قوه‌ی مقننه‌ی افغانستان نیز از آوردن اصلاحات در قوانین انتخاباتی افغانستان به‌دلیل سال اخیر کاری عاجز ماند و تمام تعهدات حکومت وحدت ملی در راستای اصلاحات نظام انتخاباتی منوط شد به فرمان تقنینی رییس‌جمهور غنی. فرمانی که در نوع خود با شهات و پرسش‌های گوناگونی مواجه بود، سرانجام پس از تأخیر فراوان در ارسال آن به مجلس و رأی‌زنی و بحث یک ماهه در مجلس نمایندگان توسط وکلای شد و اصلاح نظام انتخاباتی به‌عنوان یکی از تعهدات حکومت وحدت ملی و یکی از پیش‌شرط‌های ترمیم اعتماد مردم به روندهای مردم‌سالار و دموکراتیک اینک در هاله‌یی از ابهام قرار

حکومت وحدت ملی در توافق‌نامه‌ی سیاسی تشکیل حکومت وحدت ملی تعهد کرده بود که اصلاحات انتخاباتی را روی دست گیرد و بر بنیاد این تعهد، اصلاحات اساسی و واقعی را در قوانین و نهادهای انتخاباتی افغانستان به‌میان بیاورد. این تعهد پس از آن در توافق‌نامه‌ی سیاسی تشکیل حکومت وحدت ملی به امضای دو رقیب انتخابات و دو شریک قدرت رسید که انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۴ بدترین تجربه‌ی انتخابات در سطح جهان بود. میلیون‌ها رأی تقلبی و سازماندهی شده انتخابات را به بن‌بست کشاند و افغانستان پس از ۱۴ سال مجبوراً حکومت وحدت ملی تشکیل داد. حکومتی که اینک پس از یک‌ونیم سال کار در تمامی عرصه‌ها با شکست‌های فاحشی مواجه بوده است. در حالی که مسئولان حکومت وحدت ملی بر اساس توافق‌نامه‌ی سیاسی تعهد به اصلاح نظام انتخاباتی افغانستان سپرده بود، اینک پس از یک‌ونیم سال کار تمامی تعهدات در راستای اصلاح نظام انتخاباتی ناکام شده است. مجلس نمایندگان افغانستان دیروز با رد فرمان تقنینی رییس‌جمهور که بر اساس آن امور مربوط به انتخابات نظم و سازمان می‌یافت، این سلسله را به ادامه‌ی سهل‌انگاری‌ها و عمدکاری‌های ریاست‌جمهوری به‌ناکامی کشاند و مشخص نیست که پس از رد فرمان حکومت در قبال تعهداتش در راستای اصلاح نظام انتخاباتی افغانستان چه دستوری را روی دست خواهد گرفت.

مجلس نمایندگان افغانستان در حالی فرمان تقنینی رییس‌جمهور را رد کرد که رییس‌جمهور غنی نیز علاقه‌ی وافری به نقطه‌ی بن‌بست در اصلاح نظام انتخاباتی داشت. در حالی که پس از تشکیل کمیسیون ویژه‌ی اصلاح نظام انتخاباتی و پایان کار آن، حکومت وحدت ملی بایستی در پرتو تعهدات مبتنی بر توافق‌نامه‌ی سیاسی پیشنهادهای این کمیسیون را به اجرا می‌گذاشت، حکومت با سیاسی‌سازی روند اصلاحات عملاً در برابر تعهدات توافق‌نامه‌ی تشکیل حکومت وحدت ملی و اصلاح نظام انتخاباتی قدم گذاشت.

توقف توزیع تذکرة‌های الکترونیک که یک گام مهم و ارزشمند برای تأمین شفافیت در انتخابات به‌شمار می‌رفت، اولین قدم کج و سیاسی ریاست‌جمهوری و مسئولان حکومت وحدت ملی در برابر اصلاحات انتخاباتی در افغانستان بود. اداره‌ی توزیع تذکرة‌های الکترونیک به‌دلیل قطع کمک‌های مالی حامیان این پروژه کارمندان را رخصت و کارهای به ثمر نشسته‌اش را متوقف کرد. توقف کار این اداره هیچ دلیلی جز تحمیل

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان در یافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz	
6 Months	120\$ USD
Annual	200\$ USD

برای ادارات دولتی و شرکتها	
۳۰۰۰ افغانی	شش ماهه
۵۰۰۰ افغانی	یک ساله

برای متعلمین و محصلین	
۲۰۰۰ افغانی	شش ماهه
۴۰۰۰ افغانی	یک ساله

zaki.daryabi2@gmail.com
jawad.najee@gmail.com

- صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی
- معاون مدیرمسئول: حمیرا رسا
- سرمدیر: جواد ناجی
- دبیر خبر: عصمت الله سروش
- گزارشگران: راحله رسول، الیاس نواندیش
- ویراستار: عمران راتب
- صفحه آرا: هادی دریابی
- بازاریاب: محمد حسین جویا ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲
- ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com
- آدرس: کابل، کارته سه، سرک شورا
- شماره تماس: ۰۷۸۹۶۴۵۱۶
- مسئول توزیع: روح الله مرادی ۰۷۷۶۹۴۰۴۵۴ / ۰۷۹۲۹۱۹۳۳۲
- چاپ: مطبعه امام ۰۷۹۹۱۴۲۹۹۹

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می گردد.

اسدالله سعادتی

انسداد سیاسی

انسداد سیاسی مطلق در کشور حاکم است. ذهنیت‌های قبیله‌گرا و قومیت‌اندیش، همه چیز را به گروگان گرفته است. جلو توزیع تذکره الکترونیکی را گرفتند و اصلاحات انتخاباتی را با یک بازی سیاسی به بن بست رساندند. فرصت‌ها سوخت، دود شد و به هوا رفت. روند اصلاحات انتخاباتی، در پیشنهادهای کمیسیون خاص اصلاحات انتخاباتی، شامل مراحل، یا گام‌های اساسی ذیل می‌شد:

- ۱- ابطال کارت‌های رأی‌دهی موجود. به دلیل این که بیش از نصف آن‌ها جعلی است؛
- ۲- ثبت نام رأی‌دهندگان، با سیستم «بیومتریک» و «آی‌اسکن» و ایجاد یک دیتابیس ملی معتبر قبل از انتخابات پارلمانی و همزمان توزیع کارت‌های با اعتبار جدید.
- ۳- اصلاح نهادهای انتخاباتی. (تغییر اعضای هردو کمیسیون قبل از انتخابات پارلمانی)؛
- ۴- جرم‌انگاری تقلب انتخاباتی و تعیین جزایهای سنگین به متقلب. (موضوعی که در قوانین کنونی وجود ندارد)؛
- ۵- اصلاح و تقویت سیستم نظارتی؛
- ۶- تغییر نظام انتخاباتی از نظام تکراری غیر قابل انتقال به یک نظام مطلوب؛
- ۷- استفاده از ماشین‌های الکترونیکی رأی‌گیری، برای رأی دادن و شمارش آرا؛
- ۸- آغاز هرچه عاجل توزیع تذکره الکترونیک و استفاده از آن‌ها در انتخابات‌های آینده.

حکومت اما همه این گام‌ها را عملاً نادیده گرفت و در فرامین انعکاس نداد. تنها به طور ضمنی، به اصلاح نهادهای انتخاباتی، یا تغییر اعضای کمیسیون‌ها به ظاهر اقدام نمود؛ اما هیچ‌گاهی نخواست که حتا همین یک گام ابتدایی نیز اجرایی شود. در مرحله نخست که فرامین رد شد، حکومت برای رد آن‌ها در ولسی جرگه تلاش فراوان به خرج داد. این بار نیز در ظاهر وانمود می‌کرد که گویا حکومت می‌خواهد فرمان تأیید شود؛ اما در اصل برای رد آن لابی صورت گرفت. شبی که رییس جمهور وکلا را دعوت کرده بود، تصور می‌رفت که شاید از وکلا تقاضا کند تا فرمان تأیید شود؛ اما کسانی که در آن جلسه اشتراک کرده بودند، گفتند که هیچ اشاره‌یی به اصلاحات انتخاباتی و تقاضای تأیید فرمان از جانب رییس جمهور صورت نگرفت.

البته آن‌چه گفته شد، به هیچ صورت ولسی جرگه را تبرئه نمی‌کند. ایستادن ولسی جرگه در قبال همین گام کوچک اصلاحات انتخاباتی نیز، به هیچ صورت قابل توجیه و قابل بخشش نیست. من به حیث یک عضو ولسی جرگه، از اقدام امروز ولسی جرگه و اقدام قبلی شورای ملی بی‌نهایت متأسفم. در پیشگفتار کتاب اصلاحات نیز گفته‌ام که این تصمیم پارلمان، آشکارا برخلاف مصالح ملی است.

Amrullah Saleh

آن‌گاه که دیدید دشمن قوی است از مقابله‌یی رو در رو خودداری کنید. با دشمن متکبر و قوی باید مقابله غیرمستقیم نمود. دشمن قوی باید با هزار ضربه و زخم کوچک از پا در افتد زیرا می‌دانیم توان وارد کردن یک ضربه محکم و کاری را نداریم. فریب و غافلگیری از اصول مهم و اساسی جنگ است. در نقطه‌یی باید جنگید که بر نتیجه‌یی آن باور دارید. در ساحه‌یی باید جنگید که در آن‌جا دشمن توقع حمله تان را ندارد. اگر توانستید نیت و آمادگی تان را به‌خاطر حمله سری و مخفی نگهدارید و بعداً نقطه ضعف دشمن تان را نشانه گرفتید - بدانید که پیروز هستید. پراکنده سازی حواس دشمن باید جز راهکار تان باشد. راهکار تان باید استوار بر فرسوده سازی دشمن با برنامه‌های کوچک ولی دراز مدت باشد. حفظ احساسات به عنوان عقیه جنگی از برنامه‌ریزی عملیاتی فرق دارد. آن‌هایی که بتوانند بین احساسات و برنامه‌ریزی عملیات - توازن و تناسب را حفظ کنند استراتژیست جنگ اند. **نوت:** توصیه به کسانیکه تورخم را جبهه ساخته اند.

Dr. Mohammadi

گول پارلمان به نفع حکومت! پارلمان در نشست دیروز آن‌چه را فرمان تقنینی در مورد قانون تشکیل وظایف و صلاحیت‌های کمیسیون‌های انتخاباتی خوانده می‌شود با اکثریت قاطع رد کرد.

دو نکته مهم در این رابطه قابل درنگ است:

۱. حکومت نمی‌تواند در زمان فعالیت شورای ملی به ترتیب و تصویب فرمان تقنینی مبادرت کند. پس قضیه از بیخ اعتبار نداشت؛ رد یک عمل فاقد اعتبار فقط اثر اعلامی دارد.
  ۲. سران حکومت برای انجام تعهدات مندرج در موافقت‌نامه ۲۹ سنبله ۱۳۹۳ آمادگی ندارند و نمی‌خواهند لویه جرگه تعدیل قانون اساسی را دایر کنند. از این رو، مایل به برگزاری انتخابات پارلمانی و شورای ولسوالی هم نمی‌باشند. در نتیجه، پارلمان به نفع حکومت وحدت ملی گول زد! البته با برگزار نشدن انتخابات، دوام کار پارلمان هم بحال خود باقی است؛ هرچند با تردید جدی در مشروعیت آن.
- وقتی مشروعیت مورد تردید پارلمان با مشروعیت مورد سوال حکومت کنار هم گذاشته شود، نتیجه تابع اخس مقدمین خواهد بود؛ یعنی ناقوس مرگ قانون اساسی به صدا در آمده است!

کشتار اورلاندو امریکا را در شوک فرو برد

اطلاعات روز: ساعت دو بجبهی پس از نیمه‌شب بود، آغاز روز ۲۳ جوزا. یک مهاجم ۲۹ ساله با سلاح گرم و گلوله‌های بسیار، بالای کلپ شبانه‌ی همجنس‌گرایان در اورلاندو حمله کرده و دست‌کم ۵۰ نفر را کشت؛ کشتاری که امریکا را در شوک و اندوه فروبرده است.

عمر متین، یک امریکایی افغان تبار پس از آن‌که به مدت سه ساعت گروهی از افراد حاضر در کلپ شبانه را به گروگان گرفته و ۵۳ تن دیگر را زخمی ساخت، توسط نیروهای ویژه کشته شد. پولیس گفته است در جریان این حمله دست‌کم ۳۰ تن نجات یافتند.

افبی‌آی یا پولیس فدرال امریکا گفته است که عمر متین دقیقی پیش از حمله بر این کلپ شبانه به شماره‌ی ۹۱۱ (شماره‌ی خدمات اورژانس در امریکا) تماس گرفته و از بیعت خود با گروه تروریستی داعش خبر داده است.

این تیراندازی، مرگبارترین حمله‌ی مسلحانه در تاریخ معاصر امریکا خوانده شده و بارک اوباما، رییس‌جمهوری امریکا، کشتار اورلاندو را «عملیات ترور و نفرت» نامیده است. او گفته است این حمله، حمله به همه‌ی امریکایی‌ها است و گفته است: «ما از آن نخواهیم ترسید بلکه به‌عنوان امریکایی در کنار هم برای حفاظت از شهروندانمان و به دفاع از ملت‌مان علیه کسانی که ما را تهدید می‌کنند، متحد می‌مانیم.»

در همین حال دونالد ترامپ، کاندیدای جمهوری‌خواهان در انتخابات ریاست‌جمهوری از اوباما خواسته است تا استعفا بدهد. هیلاری کلینتون، کاندیدای حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری نیز خواهان دو برابر کردن تدابیر امنیتی برای حفاظت امریکا از تهدیدات داخلی و خارجی شد.

در پیوند به این کشتار مرگبار، در تمام ساختمان‌های اداری ایالات متحده‌ی امریکا پرچم این کشور به حالت نیمه‌افراشته درآمده است.

عمر متین کی بود؟

عمر متین در شرکت خصوصی امنیتی «جی ۴ اس» کار می‌کرد و مقامات این شرکت گفته‌اند که او برحسب وظایف کاری، سلاح حمل می‌کرد. این شرکت گفته است که دو بار در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۱۳ در مورد عمر متین تحقیق کرده بودند اما

پاسخ نفرت با عشق
به گزارش رادیو زمانه، در واکنش به این کشتار، عصر روز یک‌شنبه ۲۳ جوزا، بیش از دو هزار نفر از همجنس‌گرایان، دوجنس‌گرایان، تراجنسیتی‌ها و میان‌جنسی‌های تورنتو برای ادای احترام به ۵۰ قربانی کلپ «پالس» اورلاندو کنار هم آمدند. شرکت‌کنندگان در این برنامه شمع روشن کردند و در سوگ اورلاندو باهم آواز خواندند. تاکنون نام ۲۰ تن از قربانیان این حمله اعلام شده که از این میان ۱۷ نفر مرد و بقیه زن هستند.

پس از درگیری میان هواداران فوتبال؛ فرانسه خواستار ممنوعیت مشروبات الکلی در شهرهای میزبان مسابقات شد

اطلاعات روز: دولت فرانسه شهرهای میزبان مسابقات جام ملت‌های اروپا ۲۰۱۶ را به ممنوع کردن مشروبات الکلی در نزدیکی ورزشگاه‌ها و مکان‌های محل تجمع هواداران تشویق کرده است.

این درخواست پس از سه روز درگیری میان هواداران فوتبال و پولیس در شهر مارسی مطرح می‌شود.

به نقل از بی‌بی‌سی، در یک بازی روز شنبه پس از آن که روسیه در آخرین دقیقه‌ی مسابقه گل مساوی را به انگلستان زد، گروهی از هواداران روسیه به سمت تماشاگران طرفدار انگلستان هجوم بردند که باعث فرار تماشاگران انگلیسی و هرج‌ومرج هنگام خروج از ورزشگاه شد.

یوفا درحال تحقیق درباره‌ی حادثه است و تهدید کرده در صورت بروز خشونت‌های بیشتر از سوی تماشاگران این دو تیم را محروم خواهد کرد.

دولت بریتانیا پیشنهاد کرده است پیش از انجام بازی بعدی تیم انگلستان در شهر لنز نیروی کمکی اعزام کند.

برنار کازنوو، وزیر داخله فرانسه گفته است: «من خواستار اجرای همه‌ی تدابیر لازم برای منع فروش، مصرف و انتقال مشروبات الکلی در نواحی حساس در روزهای مسابقه و روز قبل از آن و روزهایی که هواداران بیرون هستند شده‌ام.»

آقای کازنوو گفت که این ممنوعیت شامل نواحی عمومی و همچنین فروشگاه‌ها خواهد بود. مقام‌های ارشد محلی همچنین می‌توانند می‌کدها و قهوه‌خانه‌ها را از سرو کردن مشروب در ظرفی مثل بطری که قابل پرت کردن باشد منع کنند.

آقای کازنوو گفته است: «حوادثی که در مارسی اتفاق افتاد... غیرقابل قبول بود. غیرقابل قبول برای مقام‌ها، غیرقابل قبول برای جامعه و غیرقابل قبول برای دوستداران فوتبال.»

سقوط ارزش پوند در پی افزایش احتمال خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا

اطلاعات روز: با قوت گرفتن احتمال خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا، ارزش پوند در مقابل ین جاپان و دلار امریکا سقوط کرده است. ارزش پوند در مقابل ین در سه سال گذشته و در مقابل دلار در دو ماه گذشته این‌قدر پایین نبوده است.

به نقل از بی‌بی‌سی، «ضریب بی‌ثباتی»، معیاری که نشانه‌ی تردید سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری است، در یک ماه گذشته تقریباً به حد سال ۲۰۰۸ رسیده، شرایطی که پس از بحران جهانی اقتصاد و سقوط شدید بازارهای مالی ایجاد شد.

در حالی که تا چند ماه پیش نظرسنجی‌ها حاکی از این بود که در همه‌پرسی ماندن یا خروج از اتحادیه‌ی اروپا، که ۱۰ روز دیگر برگزار می‌شود، کسانی که به ماندن رای خواهند داد بیشتر از کسانی هستند که خروج از اتحادیه‌ی اروپا را مدنظر دارند، در هفته‌های اخیر نظرسنجی‌ها تغییر کرده و اکنون احتمال خروج بریتانیا از اتحادیه‌ی اروپا یک احتمال قوی به‌نظر می‌رسد. آخرین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند که طرفداران خروج از اتحادیه‌ی اروپا بین یک تا ده درصد از طرفداران ماندن در این اتحادیه پیش افتاده‌اند.

از این رو در یک هفته‌ی گذشته بنگاه‌های شرط‌بندی احتمال ماندن در اتحادیه‌ی اروپا را از هشتاد درصد به ۸۸.۵ درصد کاهش داده‌اند. این وضعیت باعث شده تا بازارهای مالی دچار بی‌ثباتی شده و سرمایه‌گذاران ترجیح بدهند به ین یا دلار سرمایه‌گذاری کنند.

نیمی از تجارت خارجی بریتانیا با اتحادیه‌ی اروپا است و طرفداران ماندن در اتحادیه‌ی اروپا، از جمله دیوید کامرون، نخست‌وزیر از منافع اقتصادی به‌عنوان یکی از دلایل ماندن در این اتحادیه نام می‌برند.

حمایت اتحادیه‌ی اروپا از حقوق کار و شهروندی هم از دلایلی است که دیگر طرفداران ماندن در این اتحادیه، مثل جرمی کوربین رهبر حزب کارگر بر آن تأکید می‌کنند.

اما طرفداران خروج از اتحادیه‌ی اروپا که در راس آن‌ها بوریس جانسون شهردار سابق لندن و نایجل فارژ، رهبر حزب مستقل بریتانیا، قرار دارند، معتقدند خروج از این اتحادیه و منع مهاجرت آزاد شهروندان اروپایی به بریتانیا، باعث بهبود شرایط بازار کار و افزایش اشتغال خواهد شد.

آنها می‌گویند سقوط اخیر ارزش پوند اتفاق غریبی نیست و در اصل پوند به ارزش خود در ماه مارچ (حدود سه ماه پیش) برگشته است.

علاوه بر این، آن‌ها استدلال می‌کنند که سقوط ارزش پوند به نفع صادرات کالا‌های بریتانیایی است. به گفته‌ی تحلیلگران اقتصادی، اگر نظرسنجی‌ها همچنان حاکی از رقابت نزدیک بین ماندن و خروج باشند، بی‌ثباتی ادامه خواهد یافت و ارزش پوند باز هم سقوط خواهد کرد.

بازداشت بیش از ۸۵۰۰ نفر در بنگلهدیش

اطلاعات روز: در ارتباط با قتل‌های مکرر، از جمله قتل افراد متعلق به اقلیت‌های دینی و روشنفکران در بنگلهدیش، ۸۵۰۰ نفر بازداشت شده‌اند.

بر اساس گزارش پولیس بنگلهدیش در جریان این یورش‌ها تنها در ۲۴ ساعت گذشته ۳۲۰۰ مظنون دستگیر شدند. در دو روز شنبه و یک‌شنبه در مجموع حدود ۵۳۰۰ نفر بازداشت شدند.

به نقل از رادیو زمانه، بیشتر دستگیری‌ها مربوط به مجرمان عادی می‌شود که حکم بازداشت آن‌ها صادر شده بود.

شمار مسلمان‌های بازداشت‌شده ۱۲۰ نفر اعلام شده است. این عدده مسئول ۵۰ قتل شناخته شده‌اند.

اسلام‌گرایان تندرو در بنگلهدیش بارها نویسندگان و وبلاگ‌نویسان سکولار را تهدید کرده، مورد حمله قرار داده و یا آن‌ها را به قتل رسانده‌اند.

مسی: ریش‌هایم را کوتاه نمی‌کنم

این روزها مسی را با چهره‌ی جدید در میادین مشاهده می‌کنیم. فوق ستاره ارجنتاینی با ریش‌هایی که در حال پریش شدن هستند، ظاهری متفاوت‌تر از همیشه به خود گرفته است.

پیش از این هرگز اتفاق نیفتاده بود که مسی ریش‌هایش را تا این اندازه بلند کند. برخی او را از این حیث نیز با مارادونا مقایسه می‌کنند. دیگو وقتی مصدوم می‌شد و یا مشکلاتی در داخل و خارج زمین فوتبال برایش اتفاق می‌افتاد، ریش‌هایش را بلند می‌کرد اما قضیه مسی متفاوت با مارادونا است و نه مصدومیت و نه مشکلات شخصی، دلیل ریش گذاشتن مسی نیستند.

پایان مناقشه،

دخیا دروازه بان فیکس لاروخا

داوید دخیا دیروز دروازه‌بان اول تیم ملی اسپانیا برابر جمهوری چک بود. دیروز، تیم‌های ملی اسپانیا و جمهوری چک در اولین بازی خود در یورو ۲۰۱۶ به مصاف هم رفتند. نکته قابل بحث در چند روز اخیر در مورد ترکیب اصلی اسپانیا، به حضور یا عدم حضور داوید دخیا در ترکیب ۱۱ نفره بر می‌گشت. پس از خبر منتشر شده در مورد رسوایی اخلاقی دخیا، ابتدا پیش‌بینی می‌شد که او از اردوی اسپانیا اخراج شود اما عکس این قضیه اتفاق افتاد و دل

واکنش روی هاجسون

به صحبت‌های گرت بیل

روى هاجسون، سرمربی تیم ملی انگلیس، به صحبت‌های اخیر گرت بیل، ستاره تیم ملی ولز، واکنش نشان داد. در آستانه دیدار دو تیم انگلیس و ولز در مرحله گروهی یورو ۲۰۱۶، بیل اعلام کرد که انگلیسی‌ها پیش از این که کاری انجام بدهند، خودشان را تیم بزرگی می‌بینند. هاجسون که از این صحبت‌های ستاره رئال غافل گیر شده، تاکید کرد که میهن دوستی و شور و اشتیاق بازیکنانش را نمی‌توان زیر سوال برد. او به خبرنگاران گفت: شنیدن

نویر:

شواینی بازگشت با شکوهی داشت

مانوئل نویر، دروازه‌بان تیم ملی آلمان، از این‌که باستین شواین اشتایگر در بازگشت به میادین موفق به گول‌زنی شد، ابراز خوشحالی کرد. تیم ملی آلمان در اولین دیدارش در رقابت‌های یورو ۲۰۱۶ موفق شد با نتیجه ۰-۲ اوکراین را از پیش رو بردارد. شکودران مصطفی در نیمه اول جرمن‌ها را پیش انداخت و شواین اشتایگر در وقت‌های تلف شده بازی، زنده گول دوم بود. نویر به خبرنگاران گفت: همه ما خوشحالیم برای خودمان و البته برای باستی! او بازگشت باشکوهی داشت و گول زد. امیدوارم که او بتواند دوباره از اول بازی کند. ما بعد از مصدوم شدن متس هوملس ناچار به تغییر ترکیب شدیم اما به نظر من اشکودران خیلی خوب در ترکیب جا افتاده بود و عالی کار کرد.

ورزش

توران: از مردم ترکیه عذرخواهی می‌کنم

هافبک تیم ملی ترکیه معتقد است که نمایش ضعیفی را مقابل کرواسی ارائه کرده است. شاگردان فاتح ترمیم در تیم ملی ترکیه با ارائه نمایشی ضعیف با یک گول مغلوب کرواسی شدند تا کارشان برای صعود به دور بعد رقابت‌های یورو ۲۰۱۶ دشوار شود. آردا توران، هافبک ترکیه، پس از این شکست بابت نمایش ضعیفش از مردم ترکیه عذرخواهی کرد. توران گفت: قبل از هر چیزی می‌خواهم بابت عملکرد ضعیفم عذرخواهی کنم. امروز بازی ضعیفی ارائه کردم. هم‌تیمی‌هایم همه تلاش خود را انجام دادند اما کرواسی تیم بسیار خوبی است. می‌توانستیم مساوی کنیم اما در نهایت موفق به انجام این مهم نشدیم. رقابت‌ها برای ما به پایان نرسیده اما باید نشان دهیم که می‌توانیم شرایط را تغییر دهیم. امیدوارم مقابل اسپانیا نمایش بهتری داشته باشیم. مطمئناً تسلیم نخواهیم شد. ترکیه در دومین دیدارش در رقابت‌های یورو به مصاف اسپانیا خواهد رفت.

دونگا: از مرگ می‌ترسم

اما از اخراج نه

حذف تیم ملی برزیل از مرحله گروهی کوبا آمریکا باعث شده تا زمره‌های اخراج کارلوس دونگا از مربی‌گری این تیم به گوش برسد. تیم فوتبال برزیل دیروز دوشنبه با نتیجه یک بر صفر مقابل پرو تن به شکست داد و از دور رقابت‌های کوبا آمه ریکا حذف شد. «رائول رویدیاس» در دقیقه ۷۵ این دیدار موفق شد تک گول بازی را به ثمر برساند. در تصاویر مشخص بود که این گول با دست به ثمر رسیده اما «آندرس کونیا»، داور مسابقه، پس از مشورت با داور چهارم، رای به پذیرفته شدن گول داد. این نخستین بار از سال ۱۹۸۵ است که پرو موفق می‌شد برزیل را شکست دهد. دونگا در پایان مسابقه گفت: همه دیدند چه اتفاقی افتاد. کاری نمی‌توانیم انجام دهیم. ما نمی‌توانیم چیزی را که همه دیدند را تغییر دهیم. سوال من این است که با این همه فناوری چرا هنوز باید شاهد چنین اشتباهاتی باشیم. داوران با هم مشورت کردند. آن‌ها وقتی باید با هم صحبت کنند چرا باید با جای دیگری صحبت می‌کردند. درک نمی‌کنم چرا آن‌ها باید با هدست با هم صحبت کنند. این خیلی عجیب است. وقتی از دونگا در خصوص اخراج از تیم ملی برزیل پرسیدند، وی پاسخ داد: از تنها چیزی که می‌ترسم مرگ است. از بقیه چیزها نمی‌ترسم. بعد از جام جهانی ۲۰۱۴ ما بازسازی داشتیم. ما آلمان را به خاطر سال‌ها کار می‌ستاییم و در برزیل می‌خواهیم خیلی ساده مسائل را حل کنیم. باید شکیبایی به خرج دهیم. رئیس فدراسیون فوتبال برزیل می‌داند ما چه می‌کنیم.

دل‌بوسکه: کاسیاس روی

نیمکت به ما کمک می‌کند

اسپانیا دیروز در شرایطی موفق شد جمهوری چک را در اولین بازی خود در یورو ۲۰۱۶ شکست دهد که دل بوسکه ترجیح داده بود از داوید دخیا به عنوان دروازه‌بان اصلی استفاده کند. در ۱۴ سال گذشته در بازی‌های رسمی لاروخا ما همواره کاسیاس را در دروازه اسپانیا می‌دیدیم. در هر صورت اسپانیا به لطف تک گول پیکه در دقیقه ۸۶ موفق به پیروزی بر جمهوری چک شد تا یورو را قدرتمندانه آغاز کند. ویستننه دل بوسکه، سرمربی اسپانیا در پایان بازی به خبرنگاران گفت: سه امتیاز بسیار حساسی را کسب کردیم. برای رسیدن به پیروزی زجر زیادی کشیدیم اما پایان بازی برای ما خوش بود. تمام طول بازی تیم برتر میدان بودیم، موقعیت‌های گول زیادی خلق کردیم و مدام در حمله بودیم. برای رسیدن به گول، صبوری زیادی به خرج دادیم و در نهایت با یک ضربه سر گول‌زنی کردیم. در دفاع مشکلات زیادی نداشتیم. آن‌ها یک مهاجم مرکزی داشتند اما به لطف دو مدافع خوب‌مان و نیز اضافه شدن بوسکتس به دفاع توانستیم او را کنترل کنیم. نمی‌دانم این سه امتیاز در صعودمان چقدر تاثیر دارد اما امیدوارم روحیه خوبی برای بازی‌های بعدی به ما بدهد. کاسیاس روی نیمکت: همه چیز برنامه‌ریزی شده بود. ایگر روی نیمکت نیز کمک بزرگی برای ما بود و هر لحظه می‌تواند کمک‌گار ما باشد.

راموس: نبود کاسیاس برایمان عجیب بود

ایگر کاسیاس پس از ۱۴ سال حضور ثابت در دروازه اسپانیا دیروز جای خود را به داوید دخیا داد. سرخیو راموس، کاپیتان اسپانیا در بازی دیروز به خبرنگاران گفت: سال‌ها بود که کاسیاس دروازه‌بان ما بود و امروز نبود او برای همه ما کمی عجیب جلوه می‌کرد؛ با این حال دخیا فصل فوق‌العاده‌ی را پشت سر گذاشته بود و امروز هم نمایشی عالی داشت. راموس در مورد پیروزی دشوار برابر چک گفت: همه

می‌دانستیم که این یک بازی ساده نخواهد بود. چک در زمین خود دفاع می‌کرد و ما لحظه به لحظه بر فشارمان اضافه کردیم. هرچقدر برای گول‌زنی اصرار کنید، احتمال موفقیت‌تان نیز بیشتر خواهد شد. ما امروز چنین کردیم و سرانجام توانستیم به گول برسیم و فاتح این بازی شویم. شروع رقابت‌ها با کسب سه امتیاز برای ما مهم بود و حالا با روحیه‌ی بهتر وارد بازی‌های بعدی خواهیم شد.

پیغام هاجسون و رونی

برای هواداران انگلیس

قدردانی می‌کنم. لطفاً مراقب رفتار خود باشید و ما هم سعی خواهیم کرد تا با ارائه بهترین عملکردمان در مسابقات یورو ۲۰۱۶ باقی بمانیم. همچنین وین رونی، کاپیتان سه‌شیر که در بازی این تیم مقابل روسیه ۷۷ دقیقه در میدان بود، در تکمیل صحبت‌های هاجسون اظهار داشت: مایلیم از هواداران انگلیس به خاطر حمایتی که از ما در بازی با روسیه داشتند، تشکر کنم و حالا بازی مهمی مقابل ولز در پیش داریم. از هوادارانی که بلیت ندارند، خواهش می‌کنم به فرانسه سفر نکنند. از هوادارانی هم که در فرانسه هستند، می‌خواهم مراقب رفتار خود باشند، رفتاری معقولانه داشته باشند و به حمایت فوق‌العاده خود از ما ادامه بدهند.

انگلیس در بازی دوم خود در چارچوب مرحله گروهی یورو ۲۰۱۶، پنجشنبه ۲۷ جوزا در شهر لن به مصاف ولز می‌رود.

پیکه: پاس اینیستا محشر بود

توپ نمی‌خواست وارد دروازه شود. خوش چانس بودم که گول‌زنی کردم. نمی‌توانم از پاس گول اینیستا چیزی نگویم؛ چه پاسی داد، واقعاً محشر بود. سطح بازی او فوق‌العاده است. در هیچ یک از دقایق بازی ناامید نشدیم و به اصرارمان برای گول‌زنی ادامه دادیم. خیلی سازمان‌دهی شده حمله کردیم و باید بگویم امروز همه بازیکنان خارق‌العاده بودند. می‌خواستیم پیروز شویم چون می‌دانستیم شروع رقابت‌ها با کسب سه امتیاز تا چه اندازه مهم است. خوشحالم که به این هدف رسیدیم.

واکنش نیمار

به حذف برزیل از کوبا آمریکا

بازیکنان برزیل برای رسیدن به پیراهن تیم ملی چه زجرهایی کشیده‌اند. پوشیدن این پیراهن غرورانگیز است و من می‌دانم که شما (اشاره به ملی پوشان برزیل) با تمام عشق‌تان برای برزیل به میدان رفتید. حالا به نظر می‌رسد که انتقادات از شما شروع خواهد شد و هزاران حرف نامربوط بر علیه شما زده خواهد شد اما این هم جزئی از فوتبال است. من برزیلی‌ام و تا پای جان نیز با شما هستم.

رکورد شکنی پیاپی مودریچ مقابل ترکیه

مودریچ توانست تبدیل به اولین بازیکن کشور کرواسی شود که توانسته در ۲ رقابت جام ملت‌های اروپا در دور نهایی گول‌زنی کند. مودریچ ۸ سال پیش نیز در بازی نخست کرواسی موفق شد مقابل اتریش گول‌زنی کند. هافبک رئال مادرید همچنین تبدیل به اولین بازیکنی شد که توانسته خارج از محوطه جریمه برای کرواسی در رقابت‌های یورو گول‌زنی کند.

در پی درگیری‌های خشونت‌آمیز هواداران انگلیس و روسیه در شهر ماریس که مسابقات یورو ۲۰۱۶ فرانسه را تحت‌الشعاع قرار داد، یوفا به اتحادیه‌های فوتبال انگلیس و روسیه هشدار داد که در صورت ادامه این درگیری‌ها، این دو تیم را از مسابقات کنار خواهد گذاشت.

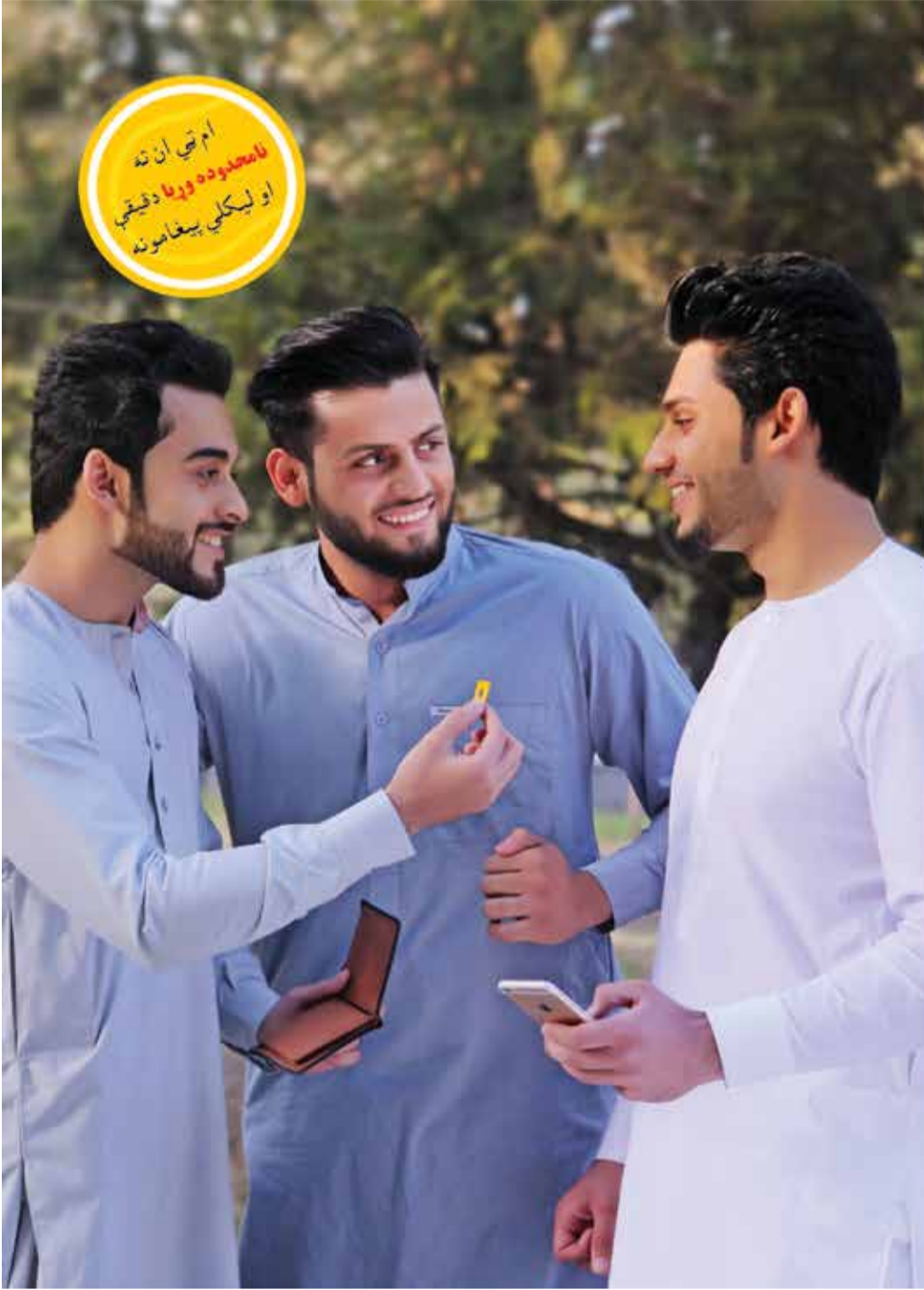
روی هاجسون، سرمربی سه‌شیر در خصوص درگیری‌های چند روز اخیر هواداران روسیه و انگلیس و دریافت هشدار جدی از سوی یوفا گفت: به عنوان سرمربی انگلیس از رفتارهایی که در دور اطراف‌مان شاهدش هستیم و تحریمی که می‌تواند به ما تحمیل شود، بسیار نگرانم. ما سخت تلاش کردیم تا به این‌جا برسیم و به شدت به دنبال ماندن در این تورنمنت هستیم. از هواداران‌مان درخواست می‌کنم که از ایجاد هر گونه دردسر به دور باشند و از حمایتی که آن‌ها از ما داشته‌اند،

اسپانیا دیروز موفق شد در اولین بازی خود در یورو ۲۰۱۶ به لطف گول دقایق پایانی جرارد پیکه بر جمهوری چک غلبه کند. این گول روی سانتر دقیق و عالی اینیستا به ثمر رسید تا اسپانیایی‌ها جام را با قدرت آغاز کنند. پیکه نیز که ماه‌ها مورد غضب هواداران فوتبال در اسپانیا قرار داشت با این گول توانست خود را از یر فشارها خارج کند. او در پایان بازی به خبرنگاران گفت: فکر می‌کنم بازی بسیار خوبی انجام دادیم. همه چیز تحت کنترل ما بود و موقعیت‌های گول زیادی خلق کردیم ولی

نیمار پس از حذف ناباورانه برزیل از کوبا آمریکا به حمایت از هم‌تیمی‌هایش در مقابل انتقادات پرداخت. نیمار که پس از توافق مسئولان فوتبال برزیل و باشگاه بارسلونا قرار شد تنها در المپیک ریو به میدان برود و از فهرست سلسانو برای کوبا آمریکا کنار رفت، پس از شکست جنجالی ۰-۱ برزیل برابر پرو و حذف این تیم از دو رقابت‌ها، ضمن انتشار یک ویدئو در اینستاگرام خود نوشت: هیچ‌کس درک نمی‌کند که

هافبک باشگاه رئال مادرید موفق شد ۲ رکورد را با گول‌زنی مقابل ترکیه جا به جا کند. کرواسی با درخشش لوکا مودریچ و ضربه والی استثنایی این بازیکن موفق شد در گام نخست رقابت‌های یورو ۲۰۱۶ ترکیه را با یک گول از پیش رو بردارد. مودریچ با به ثمر رساندن این گول زیبا موفق شد چند رکورد را نیز برای کشورش ثبت کند.

ام تی ان ته
نامحدوده وریا دقیقه
او لیکلی پیغامونه

خپل ام تی ان سیمکارت مو بیا فعال کړئ!

نامحدوده وریا اړیکې او لیکلي پیغامونه ترلاسه کړئ

که تاسو د ۱۳۹۴ کال د مرغومي له ۲۵ نېټې راهیسې خپل ام تی ان سیمکارت نه وي کارولی، ۵۰ افغانۍ یا ډېر کرېډټ په خپل حساب کې اضافه او د ام تی ان شمېرونه نامحدوده وریا اړیکې او لیکلي پیغامونه د ۱ ورځې اعتباري مودې لپاره ترلاسه کړئ. همدا راز کولای شئ چې د ام تی ان په ځانگړې ورځنۍ بکسه کې گډون وکړئ او د ۵ افغانیو لگښت په بدل کې د یوې ورځې لپاره د ام تی ان شمېرونه ۱۰۰ وریا دقیقه او ۱۰۰ وریا لیکلي پیغامونه ترلاسه کړئ.

د گډون لپاره، همدا اوس کرېډټ زیات کړئ

د وړاندیز نوم	شمارون	ام تی ان له دقیقه	اړیکې لیکلي پیغامونه	د وریا کرېډټ د معلوماتو طریقه	د وریا بکسې اشارې موده	غیر فعالول	انحصار بیا نوی کول
د نښه راغلاکت بکسه	۵۰ افغانۍ یا زياتي اندازه کړئ	۱۰۰ دقیقه	لیکلي پیغامونه	۰۷۸۹۰۳۳۵	همدا ورځ	نشته	نه
ځانگړې ورځنۍ بکسه	۰۳۲۱۰۲۵	۱۰۰ دقیقه	لیکلي پیغامونه	۰۷۸۹۰۳۳۵	همدا ورځ	۰۳۲۱۰۲۵	هر

* د مناسبې کارونې لیکلاره د بلې کټه وړ ده.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره له ۷۷۹ شمېرې سره اړیکه ونيوئ
د سیمکارت نېټوگ لارښوونې

www.mtn.com.af MTN Afghanistan MTNAF
Linked MTN Afghanistan MTNAF

په هرځای کې له تاسو سره

رمضان المبارک

پیشکش ویژه سحری

سریع ترین انترنت - نازلترین قیمت

۱ جی بی در بدل ۲۰ افغانی

برای اشتراک:

N1GB را به ۱۵۱ ارسال نمایید

برای لغو اشتراک:

DN1GB را به ۱۵۱ ارسال نمایید

این پیشکش از ساعت ۳ صبح الی ۶:۵۹ صبح قابل استفاده میباشد
مدت اعتبار این بسته ۲۴ ساعت است

